

REGISTERBLAD

Namn: Magnus Martinsson (23-2-1999)

Område av riksintresse för naturvård i Gotlands län

Områdesnummer: **NRO09100**

Områdesnamn: **BRÄNTINGS**

Kommun: Gotlands

Kartblad: 7J SO, Mittpunkt: 7J 3h 13

Area: 514 ha land

Naturgeografisk region: 14 c Gotland

Kust/havsregion: IV - Egentliga Östersjön

Regionindelning för sjöar och vattendrag:

Agrara kulturlandskapsregioner:

Landskapsform: Slätt med lägre relativ höjd än 20 m.

Riksvärde

odlingslandskap	naturbetesmark	flora
		fauna

Värdeomdöme: Området upptas till hela 267 hektar av naturbetesmarker vilket utgör 52 % av den totala ytan i området. Område som till mycket stor del upptas av naturliga betesmarker. Kalkrika naturtyper väl representerade, såsom kalkbarrskogar, kalkrika alvmarker och rikkärr. Naturbetesmarkerna har mycket lång kontinuitet som betesmarker. Delar av skogsbetena har dessutom lång trädkontinuitet. Vid Bräntings finns lövmarker med höga naturvärden. Området har en rik och mycket varierad vegetation. Två våtmarksområden finns i området, dels Brutmyr som är en stor, helt opåverkad agmyr med örtrika kantzoner, och dels kärr vid Sigfride, som utgörs av örtrika fukthedar och välbetade skogsmarker.

Huvudkriterier:

- A. Välbevarat äldre odlingslandskap.
- B. Större orörd agmyr. Kalktallskogar med lång trädkontinuitet.
- C. Mycket rik förekomst av honungsblomster.
- D. Rik och mångformig flora.

Stödkriterier: Storlek, mångformighet, kontinuitet, representativitet.

Förutsättningar för bevarande:

Säkerställande: Området ingår i Nationell Bevarandeplan för Odlingslandskapet, NBO, område nr I8003.

Områdets huvuddrag:

Bräntings

Stort alvarområde med öppna ytor. Marken är nästan överallt stenig och uppfrysningssmark förekommer allmänt. De öppna ytorna är glest bevuxna med tall och en. Området betas av får och hästar. Hävden är god på de öppna ytorna men i de tätare skogsområdena är betet närmast obefintligt. De öppna ytorna utgörs till största delen av karga alvarhedar. Här växer fårsvingel, backtimjan, gulmåra, gråfibbla, solvända, vildlin och knutnarv. På flera håll finns flacka kalkfukthedar. Dessa är till viss del växelfuktiga och här växer slankstarr, brunört, blodrot och knutnarv. I området finns mindre lövdungar som har ett förflutet som ängsmark. Vegetationen är frisk med brudbröd, solvända, svartkämpar, vitklöver, gullviva och axveronika. Ett antal fornlämningar har påträffats i området: 8 husgrunder från äldre järnålder, 4 stensträngar, fornråkrar, en terrasskant, ett röjningsröse, fragment av äldre vägar samt block med sliprännor.

Brutmyr

Brutmyr är en agmyr med relativt breda kantzoner. Stora ytor utgörs av trådstarrvegetation på mjukmatta. Den södra delen av Brutmyr betas av får och hästar och är välbetad medan den norra delen saknar bete. Några delar av kantzonen i norra delen invaderas nu av vass. Norr om myren ansluter ett par mindre agmyrar där den ena har en del fria vattenytor. Kantzonerna runt dessa är rika och utgörs av örtrika blååtelkärr och axagkärr med källpåverkan. Runt Brutmyr består kantzonerna omväxlande av blååtelkärr och knappagkärr. På en hel del håll har korvmosseklärr utbildats i den yttersta zonen av agvegetationen. I nordvästra delen av myren finns en tuva med tallvitmossa. Vegetationstyperna förekommer med mosaikartad utbredning och är genomgående örtrika och artrika. Området är fritt från negativa ingrepp och omges av opåverkad tallskog.

Kärr vid Sigfride

Långsträckta öppna våtmarker som följer bergartsstrukturen i berggrunden. Området är beläget på mägersten vilket är en ovanlig bergart på norra Gotland. Blekeutfällning är vanligt förekommande. Våtmarkerna löper stråkvis och är svagt bågböjda. Markerna står under vatten vintertid och saknar på flera håll bottenskikt. Området betas av nöt och får. Vegetationen domineras av helt flacka blååtelkärr. Örtrikedomen är stor med rikliga förekomster av bl a slätterblomma och sumpgentiana. De blöta blååtelkärrarna kantas av fuktängar dominerade av gräs och lågstarr. Området är intressant ur geologisk synvinkel och helt betingat av berggrundsstrukturen. Markerna omges av opåverkad tallskog och har lång kontinuitet som betesmark.

Anmärkningar: 07J 3H 07, 07J 3H 10

Referenser:

Bjørndalen, J. E., 1987: *Kalktallskogar på Gotland*. –Länsstyrelsen i Gotlands län.

Gotlands kommun, 1995: *Vision Gotland 2010*

Länsstyrelsen i Gotlands län, 1984: *Värdefull natur på Gotland*

Länsstyrelsen i Gotlands län, 1993: *Program för bevarande av odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden*.

Martinsson, M., Nordin, M., 1992: *Ängs- och hagmarker på Gotland. Del 2, Norra Gotland*. –Länsstyrelsen i Gotlands län.

Martinsson, M., 1997: *Våtmarker på Gotland*. –Länsstyrelsen i Gotlands län.

Naturvårdsverket, 1996: *Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet*. Stockholm.